

Michał
Knihinicki

AntyLogos

Tom 1:

Akademickie pisma
metalogiczne i filozoficzne

Płatna publikacja elektroniczna (plik PDF)
wydana 3. sierpnia 2023 r. w cenie 30 zł
lub za 15 zł wraz z kupnem tomu drugiego.

Właścicielem tego pliku jest

Imię Nazwisko

M.#i-c_h!a,-ⁱ
κ.n-i_h/i?n%_i.c^{k*}_i

A n t y L o g o s

Tom 1:

Akademickie pisma

metalogiczne i *filozoficzne*

The *S*erpent

*philo*Sophia

Szczecin

2 0 2 3

M = tekst **metalogiczny** (badający lub krytykujący podstawy logiki)

F = tekst **filozoficzny** (wyrażający i uzasadniający jakiś pogląd)

Daty i okoliczności powstania tekstów 5

Wprowadzenie 7

Temat I: Metalogiczne badania nad sprzecznością

^M 1. **Analityczna definicja zasady niesprzeczności** (2012) 9

^M 2. **Analiza pojęcia sprzeczności** (2012) 16

Temat II: Krytyka logików i paradygmatu logicznego

^M 3. **Funktory logiczne i negatywne stany rzeczy** (2012) 31

^F 4. **Epistemologia semantyczna vs epistemologia niesemantyczna** 43
(2011-2012 + 2013)

Temat III: Nowa (rewolucyjna) koncepcja prawdy

^M^F 5. **O potrzebie wprowadzenia trzeciej kategorii
prawdziwościowej do naszego myślenia o logice** 72
(2007 / 2017)

Bibliografia zbiorcza 90

Spis treści tekstów 93

„Filozofami nie stajemy się przez filozofie.
Ten, kto trzyma się kurczowo historycznych filozofii,
kto krząta się koło nich jako historyk i krytyk,
a równocześnie pragnie przez eklektyczne opracowanie
lub anachroniczne odrodzenie dojść do filozoficznej nauki
– czyni tylko beznadziejne próby.

**Nie filozofie, ale same rzeczy i problemy
muszą stanowić bodziec do badania”¹.**

Edmund Husserl (1911 r.)

¹ **Edmund Husserl**, *Filozofia jako ścisła nauka*, (1911), tłum. W. Galewicz, Biblioteka Aletheia, Warszawa 1992, s. 78. [Cytowany przez: Leszek Nowak, *Byt i myśl. U podstaw negatywistycznej metafizyki unitarnej*. Tom II: *Wieczność i zmiana*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2004, s. 73 – tam ów cytat, w 2010 r., znalazłem.]

DATY I OKOLICZNOŚCI POWSTANIA TEKSTÓW

Dwa pierwsze, nt. zasady niesprzeczności i pojęcia sprzeczności, napisałem w marcu 2012 r., pierwotnie jako jeden długi tekst pt. *Definicja zasady niesprzeczności i analiza pojęcia sprzeczności*. Formalnie powstał w ramach seminarium, gdy byłem na studiach doktoranckich z filozofii na Uniwersytecie Szczecińskim w roku akademickim 2011/12 (na katedrze ontologii i filozofii analitycznej prof. Tadeusza Szubki). Naprawdę zaś po to, aby lepiej przygotować się do stworzenia logiki chaosu. Pracę napisałem w całości samodzielnie. Odczytałem ją przed szacownym gronem wiosną 2012 r., dzięki czemu zostały w niej poprawione merytoryczne i formalne błędy dotyczące logiki, za co szczególnie chcę podziękować dwóm bardzo serdecznym i pomocnym osobom: profesorowi Arkadiuszowi Chrudzimskiemu oraz ówczesnemu doktorantowi i dzisiejszemu (od wielu lat) doktorowi Maciejowi Sendłakowi.

Trzeci – *Funktory logiczne i negatywne stany rzeczy* – to znacznie przerobiona i wzbogacona treściowo wersja tekstu pt. *Dowód na brak izomorfii między światem zdań a światem faktów na podstawie analizy pojęć przeczenia, negacji i fałszu*, który napisałem w kwietniu i czerwcu 2012 r. podczas pracy nad *Epistemologią niesemantyczną* (The-Serpent.pl, 2013).

Epistemologia semantyczna vs epistemologia niesemantyczna to skrócona wersja mojego wówczas wielkiego dzieła noszącego tytuł *Epistemologia niesemantyczna*. Pisałem je podczas pierwszego roku studiów doktoranckich, od października 2011 do maja 2012, po czym przerwałem – zarówno pisanie tekstu, jak i studia. Moje opus magnum dokończyłem dopiero w październiku 2013 r. po czym opublikowałem miesiąc później na The-Serpent.pl jako liczący aż 49 stron (formatu A4!) i mający 140 tys. znaków plik PDF. Jest tam cały czas za darmo.

Ostatni: *O potrzebie wprowadzenia trzeciej kategorii prawdziwościowej do naszego myślenia o logice* to bardzo ważny w mojej ocenie tekst, który powstał dopiero w czerwcu 2017 r., gdyż musiałem czekać i dojrzewać intelektualnie aż 10 lat, abym był w stanie w profesjonalny (akademicki) sposób wyrazić tę rewolucyjną dla całej filozofii i logiki ideę, którą miałem w umyśle już w 2007 r. Jestem bardzo zadowolony z tego, że udało mi się tę myśl jasno sformułować.

Tekst ten to w rzeczywistości LIST i apel do logików i filozofów analitycznych, prośba, aby uznali moje argumenty na wprowadzenie trzeciej kategorii prawdziwościowej do logiki albo chociaż do myślenia o logice. Czy go kiedykolwiek przeczytają, to już inna sprawa.

Treść całego tomu **drugiego** pt. *Ontologia i logika Chaosu*, czyli głównie metalogiczne starania nad stworzeniem logiki chaosu (bardzo dla mnie trudne i niezmiernie mnie zawsze wyczerpujące) powstawała – w mozole i na raty – już od 2011 r., jednak w obecnym kształcie została napisana głównie w roku **2013**. W latach 2014–2018 pracę tą jedynie poprawiałem. Musiały upłynąć kolejne cztery lata, abym dopiero w maju 2022 r. zdecydował się opublikować to, co mam bez dalszych poprawek i jeszcze rok, abym w końcu przygotował całość do dwutomowej publikacji. W ten sposób upłynęła dekada (2013–2023) od momentu sformalizowania logiki chaosu do jej publikacji. Minęły zaś prawie dwie dekady (2006–2023) od momentu, gdy ujrzałem Chaos, co w ogóle rozpoczęło cały proces i *de facto* zmusiło mnie do tych badań.

Miałem 19 lat, gdy zacząłem filozofować (1998), 20 gdy zakochałem się w logice (1999), 27 gdy logika dwuwartościowa umarła we mnie podczas epifanii chaosu (2006), 32 gdy zacząłem pisać pierwszy tekst w tym tomie (2011), 34 gdy ująłem trzecią wartość „chaos” w adekwatne pojęcia logiczne (2013), 38 gdy napisałem ostatni tekst w obu tomach (2017) oraz 44 lata gdy poprawiałem i dokończyłem całość (2023). Oby cała ta męcząca mnie praca nie poszła na marne i oby komuś pomogła.

W pro, (u)w^oadzenie In tr^oue, (se)duction

Wyraz „akademickie” w tytule jest mylący, gdyż teksty tu zamieszczone ani nie zostały nigdy opublikowane w żadnym piśmie akademickim, ani nie były przeczytane i zatwierdzone jako dobre i wolne od błędów przez żadnego doktora lub profesora filozofii będącego pracownikiem uniwersytetu. Są one akademickie jedynie w tym sensie, że zostały napisane wg oficjalnie akademickiego stylu oraz w tym, że poruszają typowo akademickie zagadnienia z dziedziny filozofii. Wyraz „akademickie” usprawiedliwiam też tym, że gdy pisałem większość z tych prac, byłem studentem pierwszego roku studiów doktoranckich z filozofii na Uniwersytecie Szczecińskim (rok 2011/2012) lub osobą, która jeszcze długo po porzuceniu studiów (lata 2012-2017) czuła w sobie nadal wciąż to samo pragnienie rozwiązania tychże problemów w sposób możliwie najbardziej naukowy.

Przez ostatnie 3 dekady profesjonalna filozofia w Polsce umiera, a zainteresowanie nią wśród młodych ludzi w wieku studenckim drastycznie spada i spadło już właściwie do zera. Widząc ten proces, wiele instytutów filozofii w różnych miastach w Polsce (w tym w Szczecinie) stworzyło nowy interdyscyplinarny kierunek studiów: kognitywistykę. W odróżnieniu od filozofii jest to nauka, oczywiście o ludzkim poznaniu.

Moje teksty w tym tomie to czysta filozofia – nie nauka. Różnica jest taka, że filozof nie opiera swych sądów o dane uzyskane empirycznie/eksperymentalnie (jak robi naukowiec), lecz o te prawdziwe sądy, które są najlepiej logicznie dowiedzione. Tutaj paradoks: najlepszym dowodem logicznym (prócz logicznej tautologii) jest każdorazowa empiryczna powtarzalność, zatem czasem filozofia styka się z nauką.

Tyle tylko, że filozofów rzadko interesuje **ten obszar**, czyli świat materii, podniecają ich bowiem zagadnienia znacznie bardziej fascynujące. Mnie także, dlatego jestem klasycznym filozofem, nie kognitywistą ani innym naukowcem. Swoje sądy opieram o ogólnodostępne dane doświadczalne („wszyscy widzimy, że”) oraz **rozum**, czyli, wg mnie, tylko i wyłącznie logiczne myślenie. Ten logiczny rozum, moim zdaniem, powinien być głównym (jeśli nie jedynym) narzędziem pracy filozofa. Rozum, a nie imaginacja. Jest ona wspaniałym darem i często z niej korzystam, ale nie wtedy, gdy chcę odkryć prawdę o świecie. Poprzez imaginację wymyśla się (inną) rzeczywistość, tą prawdziwą odkrywa się jedynie poprzez doświadczenie i logikę. Tak właśnie definiuję „czystą filozofię”.

Piszę o tym specjalnie, gdyż odkąd jestem nastolatkiem wciąż od dosłownie każdego zwykłego zjadacza chleba słyszę definicję filozofii absolutnie przeciwną do prawdziwej – wg nich filozofia to „bujanie w obłokach”, a filozofowie przez cały czas „rozważają sens życia”. Uważają, że cała historia filozofii to historia odpowiedzi na to jedno pytanie, które ICH (zwykłych zjadaczy chleba) jako jedyne interesuje, a mianowicie słynne „**Po co żyjemy?**”. No cóż..., filozofom znalezienie odpowiedzi na to pytanie zajmuje średnio 5 minut, a historycznie zostało ono rozwikłane już w zamierzchłej starożytności. Cała reszta badań filozofów to zagadnienia dużo ciekawsze i znacznie ambitniejsze, niż „znalezienie sensu życia”.

Takie właśnie – fascynujące zagadnienia – badam w tym tomie.

Fascynujące dla mnie.

P.S.

Lekturę tekstu pierwszego można sobie odpuścić, jest bowiem suchy, formalny i nudny i *de facto* niczego nie odkrywa. Aby się na starcie nie zniechęcić, lepiej zacząć od tekstu drugiego, a do pierwszego można kiedyś później wrócić. Najważniejsze zaś są z pewnością teksty przedostatni i ostatni.

Spis treści tekstów

1. Analityczna definicja zasady niesprzeczności 9

Analityczna definicja ZN w skrócie	- 10
1) funktor negacji	- 10
2) relacja przeczenia	- 11
3) pojęcie pary zdań sprzecznych	- 12
4) pojęcie sprzeczności (PS)	- 13
5) zasada niesprzeczności (ZN)	- 14
Podsumowanie	- 15

2. Analiza pojęcia sprzeczności 16

Część I: PRZEGLĄD HISTORYCZNY - 16

Błędna terminologia	- 16
Początek podróży: Łukasiewicz (1910)	- 17
Krytyka podziału Łukasiewicza: Stuchliński (1994)	- 17
Filozoficzny dziwak: Meinong (1904)	- 18

Sprzeczność izolowana i sprzeczność koniunkcyjna:

Jaśkowski (1948), Rescher i Brandom (1980), Priest (1979/81)	- 19
logika dyskusyjna Stanisława Jaśkowskiego	- 19
semantyka niestandardowych światów możliwych Resh. i Bran.	- 20
logika paradoksu i logika dialektyczna Grahama Priesta	- 21

Część II: ANALIZA POJĘCIA SPRZECZNOŚCI - 23

1. Sprzeczność koniunkcyjna	- 23
2. Sprzeczność semantyczna (niesyntaktyczna)	- 25
Wniosek i apel	- 29
Bibliografia do tekstów 1 i 2	- 30

3. Funktory logiczne i negatywne stany rzeczy 31

Część I: Funktory rzeczywistościowe i możliwościowe	- 31
Część II: Negatywne stany rzeczy	- 35

4. Epistemologia semantyczna vs epistemologia **niesemantyczna** 43

0. Czym jest epistemologia semantyczna	- 43
0. Czym jest epistemologia niesemantyczna	- 43
1. Czym jest filozofia analityczna	- 45
2. Treść epistemologii semantycznej w przedstawieniu dedukcyjnym	- 47
3. Treść epistemologii semantycznej w cytatach z jej przedstawicieli	- 49
Gotlob Frege	- 49
Ludwig Wittgenstein	- 49
Bertrand Russell	- 50
Kazimierz Ajdukiewicz	- 50
Charles Sanders Peirce	- 52
4. Krytyka epistemologii semantycznej	- 53
5. Przykłady myśli zawsze niewyraźalnych	- 55
6. Główna teza i program epistemologii niesemantycznej	- 59
7. Twierdzenie o niewspółmierności dwóch światów jako wynik przyjęcia metafizyki Heraklita i Bergsona	- 67
Wniosek końcowy: język logiczny nie opisuje świata	- 69
Bibliografia	- 70

5. O **potrzebie wprowadzenia trzeciej kategorii prawdziwościowej do naszego myślenia o logice** 72

1. Podstawowe definicje	- 72
2. Powszechne przekonanie o wystarczalności dwóch wartości	- 73
3. Motywacja logików, którzy wprowadzali trzecią wartość logiczną	- 75
4. Moja motywacja	- 75
5. Definicje moich trzech kategorii prawdziwościowych	- 76
6. Mój cel	- 77
7. Praktyczne zastosowanie, czyli rewolucja myślenia	- 78
8. Klótnia pozorna <i>versus</i> klótnia prawdziwa	- 80
9. Odparcie głównego zarzutu profesjonalnych logików	- 83